

IJTIMOIY PRAKTIKUMDA SUPERVIZIYA

Isoqulova Durdona Jaxongir qizi

Samarqand davlat universiteti Kattaqo`rg`on filiali,
Aniq va tabbiy fanlar fakulteti “Ijtimoiy ish” yo`nalishi talabasi

Ilmiy rahbar: Abbasova Maftuna Subhanovna

Samarqand Davlat Universiteti Kattaqo`rg`on filiali o`qituvchisi

Anatatsiya: Ushbu maqolada ijtimoiy praktikumdagи superviziya va uning mohoyati haqida qisqacha ma`lumot berib o`tilgan. Jumladan superviziyaning ijtimoiy ishdan tashqari biznes va davlat idoralarida qo`llanishi haqida yoritilgan

Аннотация: В статье представлена краткая информация о супервизии в социальной практике и ее сущности. В частности, рассматривается применение супервизии в бизнесе и государственных органах, помимо социальной работы.

Annotation: This article provides brief information about supervision in social practicum and its nature. In particular, the use of supervision in business and government agencies, in addition to social work, is covered

Klait so`zlar: superviziya, kuzatuvchi, rahbar, agentlik, psixoterapiya, shaxsiy psixoterapiya, sho`ba mutaxasislari, psixologik superviziya

Ключевые слова: супервизия, супервизор, руководитель, агентство, психотерапия, личная психотерапия, партнерские специалисты, психологическое наблюдение

Keywords: supervision, supervisor, leader, agency, psychotherapy, personal psychotherapy, affiliate specialists, psychological observation

Supervisor yoki Supervisor (ingлизча supervisor "kuzatuvchi, qarovchi, rahbar" dan) turli xil biznes tarmoqlarida, davlat idoralarida, shuningdek, ilmiy va ta lim muassasalarida ma'muriy lavozimdir [1] Nazoratchining vazifalari asosan xodimlar ishini nazorat gilish bilan cheklanadi.

Ilk bolalik davri tibbiy va psixologik-pedagogik nuqtai nazardan bolaning rivojlanishidagi muhim bosqichlardandir. Bola hayotining dastlabki yillarida jamiyat bilan o`zaro aloqadorligini, harakatini buzadigan salbiy omillar uning miyasini rivojlanishi jarayonini kechiktiradi, tormozlaydi, analizatorlararo murakkab tizimning shakllanishiga to`sinqilik qiladi. Bunday bolalarga o`z vaqtida yordam ko`rsatish uchun uning psixik va ijtimoiy rivojlanishidagi nuqsonlarni mumkin qadar erta aniqlash, bartaraf etish juda muhim ahamiyat kasb etadi. Superviziyaning asosiy maqsadi -

tajribasiz psixologlar va psixoterapevtlarni tajribali mijozlar va bemorlarga emas aksincha tajribali maslahatchi psixologlar va psixoterapevtlarga aylantirishdan iborat.

Shaxsiy psixoterapiyani o‘zida qo’llab ko’rish, jarayonni o’rganishning usuli hisoblanmaydi.

Psixologik superviziya - sifatli terapeutik amaliyotning muhim elementidir. U terapeutik ko’nikmalarni takomillashtirish bilan bog’liq. Misol uchun trening dasturlarini tugatgandan so’ng va trening dasturlari doirasida o’qishni yakunlagan psixoterapevtlar tomonidan klinik rivojlanish darajasini tushunish. Superviziya – pedagoglarga ilmiy-metodik yordam ko’rsatishning innovasion shakli sifatida

Guruh shaklidagi superviziya bir vaqtning o‘zida bir necha xodimlar bilan ishslashni nazarda tutadi. Bu shakl pedagogik amaliyotning keng taqdim etilishi, qayta aloqaning mavjudligi, vaqt unumdarligi va iqtisodiy samaradarligi bilan ustunlikka ega. Guruh bilan ishslashda qulay sharoitning mavjudligi, atrofdagilar bilan axborot almashinish va taqqoslash mumkinligi, nafaqat supervizor, balki hamkasblari bilan o‘zaro munosabatlarga imkoniyatning yaratilishi ijobjiy muhit yaratadi. Guruh shaklidagi superviziyanı to‘g’ri tarkibli, ya’ni supervizor va guruh yoki aralash tarkibli, ya’ni guruhdagilar navbat bilan supervizor vazifasini o‘tashlari usullarida tashkil etish mumkin. Hamkasblar doirasidagi bunday o‘zaro maslahatlashuvlar ishtirokchilarning amaliy faoliyatda yetarlicha tajribaga ega bo‘lishi va yuqori darajadagi o‘z-o‘zini baholash layoqatiga egaligini nazarda tutadi. Guruhli superviziyanı mazmun jihatdan trening, maslahatlashuv, mahorat darsi, o‘zaro suhbat, o‘z tajribasini namoyish qilish shakllarida tashkil qilish mumkin. Superviziyanı tashkil etishda quyidagi invariant bosqichlarga e’tibor qaratish zarur (Ye. Yakovlev)

1. Superviziyaning tahlil va ta’kid bosqichi: superviziya qilinadigan subyekt bilan suhbat va tashxis qo‘yish; supervizorlik o‘zaro ta’sirning maqsadlarini belgilash; xodimning o‘z muammolarini tashxislash, yechish ko’nikmasi va tajribasi bilan tanishish.

2. Superviziyaning loyiha-faraziy bosqichi: muammoni yechish usullarini ishlab chiqish; har bir yechimning manbasini aniqlash; har bir yechimning imkoniyatlari va xatarini asoslash.

3. Superviziyaning amaliy bosqichi: muammoni yechish uchun belgilangan usullarni amalga oshirilishini kuzatish; muammo yechimini nazorat qilish va qayd qilib borish.

4. Superviziyaning refleksiv bosqichi: to‘plangan tajriba samaradorligini baholash; to‘plangan tajribani umumlashtirish; muammoni yechish bo‘yicha tajribani ommalashtirishga tayyorgarlik.

Pedagog xodimlar malakasini oshirish jarayonini tashkil qilishda ish muddati, vaqt me’yori, aniq vazifalar va kutilgan natijaning mavjudligi; pedagogning kasbiy xulqi va kasbiy harakatlarini baholashni belgilovchi o‘rganish jarayoni; bo‘shliqlarini

aniqlash va ularni to‘ldirish resurslarini topish yuzasidan kasbiy refleksiyaga yo‘naltirilganligi superviziyanı qo‘llashni istiqbolli ekanligini bildiradi. Ta’kidlash joizki, superviziyyada antropologik yondashuv nuqtai nazaridan qaraganda ish sifatini nazorat qilish funksiyasining yo‘qligi uning qimmatini yanada oshiradi.

Demak, superviziya malaka oshirishning innovation shakli sifatida jamiyatning pedagog xodimlar kasbiy kompetentligiga qo‘yadigan talablari va ularning shaxsiy ehtiyojlarini qondirish, motivlarini oshirish, individual xususiyatlarini e’tiborga olish, kasbiy faoliyatlariga qulay sharoitlar yaratish, kasbiy ziddiyatlarini tashxislash va samarali yechimini topish, o‘z-o‘zini rivojlantirishlariga ko‘mak berish, asosiysi uzlucksiz malaka oshirishlariga erishishni ta’minlaydi

Ushbu jarayonni pedagogik amaliyotga dolzarb va istiqbolli yo‘nalish sifatida tatbiq qilishda nafaqat malaka oshirish muassasalari resurslari, balki boshqaruv nuqtai nazaridan ham yechim zarur. Chunki, superviziyaning samarali joriy qilinishi uning konsepsiyasini yaratish, pedagogik modelini loyihalash va sinovdan o‘tkazish, qisqa muddatli kurslar tashkil qilish va tegishli me’yoriy-huquqiy hujjatlar ishlab chiqilishi zarurligini taqozo qiladi

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Ijtimoiy himoya milliy agentligi tuman (shahar)lardagi “Inson” ijtimoiy xizmatlar markazi Mahallada ijtimoiy xizmatni tashkil etish sho‘basi bosh mutaxassisining LAVOZIM YO‘RIQNOMASI
2. Vikipediya ma`lumotlari
3. Internet saytlari
4. *C.A. Кулаков.* Супервизия в психотерапии: учебное пособие для супервизоров и психотерапевтов. — Санкт-Петербург: Вита, 2004. — 128 с. — ISBN 5-9268-0115-X.
5. ↑ [Перейти обратно:^{1 2 3 4}](#) И.Д. Булюбаши. Основы супервизии в гештальт-терапии. — Москва: Издательство Института психотерапии, 2003. — 223 с. — [ISBN 5-89939-096-4](#).
6. ↑ Г.В. Залевский. [Психологическая супервизия: психологическая практика в поисках психологической теории](#) // Профессионализм специалиста помогающих профессий: супервизия, личная терапия, теория и навыки : Сборник материалов международного форума специалистов помогающих профессий (23–28 апреля 2014 г.). — 2014. [Архивировано](#) 31 октября 2020 года.
7. ↑ A. Schreyögg. Supervision, Didaktik und Evaluation. — Junfermann, 1994. — C. 31—37. — [ISBN 9783873871144](#).